

*Пузанова Г. Й.,
кандидат юридичних наук, доцент кафедри
конституційного права та державного управління
Міжнародного гуманітарного університету*

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДОПУСКУ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Анотація. У статті досліджуються питання правового регулювання іноземного інвестування, процесу іноземного інвестування і його стадії. Аналізується законодавство України й зарубіжних країн, що регулює процедуру допуску іноземних інвестицій в економіку приймаючої держави як стадії процесу іноземного інвестування.

Ключові слова: іноземні інвестиції, іноземне інвестування, інвестиційний процес, допуск іноземних інвестицій як стадія іноземного інвестування, правове регулювання допуску іноземних інвестицій в економіку України й зарубіжних країн.

Постановка проблеми. Україна, як і інші країни світу, захищена в іноземних інвестиціях і створює умови для здійснення іноземними інвесторами діяльності на території держави. Однак, як указує Ангела Бочі, позиції України в міжнародних рейтингах, які часто є важливим чинником для вкладення інвестицій інвесторами, не зовсім утішні. Так, аналіз «Індексу економічних свобод – 2015» засвідчив, що в Україні одні з найгірших умов для розвитку економіки серед країн Європи та більшості пострадянських країн. При цьому у 2015 р. наша держава погіршила загальний рейтинг серед 178 країн – з 155-го місця до 162-го. Динаміка показників свідчить про незадовільний стан інвестиційного клімату (гарантія прав власності, управління державними витратами), рівня корупції та інших показників економічної свободи. Також Україна, відповідно до цього рейтингу, входить до переліку 25 країн із «репресивною» економікою. Результати рейтингу Transparency International «Індекс сприйняття корупції – 2014» свідчать, що умови для ведення довгострокового бізнесу в Україні також не найкращі. Серед 175 держав наша країна посіла 142-е місце поруч з Угандою й Коморськими островами [1]. Указане зумовлює актуальність питань удосконалення правового механізму іноземного інвестування.

При підготовці дослідження були використані наукові праці українських і зарубіжних учених: А. Бочі, О. Вінник, Н. Вознесенської, М. Дорасва, П. Гончарова, Г. Костюніна, О. Клим, М. Ливенцева, В. Соловарова, І. Фархутдинова, В. Чернадчук, Т. Чернадчук, М. Чернуха та ін.

Використовуючи різні методи наукового дослідження, автор має на меті аналіз норм адміністративного права, які регулюють допуск іноземних інвестицій в економіку України та зарубіжних країн, можливості використання зарубіжного досвіду для розвитку економічних процесів в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Правове регулювання підприємницької діяльності, напрямом якого є й іноземне інвестування, базується на законодавстві, але, як підкреслює О. Клим, не вичерпується ним, оскільки це складний процес, який охоплює в комплексі різноманітні організаційно-правові засоби. Організаційні засоби становлять правоорганізаційну функцію, розробка і фактичне здійснення яких спрямовані на забезпечення реалізації правових норм. Роль держави полягає в установленні єдиного для всіх суб'єктів підприємництва адміністративно-правового режиму для забезпечення ефективної підприємницької діяльності й у контролі за дотриманням цього режиму. В адміністративно-правовому розумінні державне регулювання являє собою комплекс дій спеціальних суб'єктів публічної влади, які за допомогою багатоманітного, нормативно закріпленого інструментарію методів і засобів здійснюють організуючий вплив на конкретні суспільні відносини [2, с. 484].

Говорячи про іноземні інвестиції як об'єкт адміністративно-правового регулювання, необхідно виходити з того, як і як саме норми адміністративного права впливають на правовідносини, що виникають при здійсненні діяльності іноземних інвесторів на території України.

Адміністративно-правове регулювання економічних процесів має органічно поєднуватися з ринковими механізмами, не підмінюючи та не зменшуючи ролі останніх. Таке регулювання є складовою сучасної ринкової економіки, що й визначає його зміст і виконує такі основні функції у сфері економіки, як організаційну; контрольну; захисту ринкових основ господарювання; регулятивну [3, с. 463–464].

Зміст регулятивної функції полягає в тому, що публічна адміністрація для реалізації економічної політики, виконання цільових економічних та інших програм економічного й соціального розвитку застосовує різноманітні засоби та механізми регулювання господарської діяльності, до яких, відповідно до ст. 12 Господарського кодексу України, належать ліцензування, патентування і квотування; сертифікація й стандартизація; застосування нормативів і лімітів; регулювання цін і тарифів; державне замовлення; надання інвестиційних, податкових та інших пільг; надання дотацій, компенсацій, цільових інновацій і субсидій.

Іноземне інвестування як самостійний напрям економічної діяльності, що має свої особливості, регулюється нормами конституційного, адміністративного, податкового, митного, банківського та інших норм права. Разом із тим до сьогодні в законодавстві, правовій науці України й зарубіжних країн не склалася єдина понятійна база основних понять іноземного інвестування. Так, поняття «іноземна інвестиція» міститься в кількох законодавчих актах України: Законах України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 р. [4], «Про режим іноземного інвестування» [5], тощо, тобто не визначається однозначно, що підкреслює недосконалість правового регулювання цього напрямку діяльності, у тому числі й такого, як адміністративно-правове регулювання.

Н. Вознесенська зазначає, що в нашому складному, динамічному світі видозмінюються багато правових категорій, концепцій і понять, з тим, щоб логічно відповідати швидкому

розвитку світових економічних відносин [6, с. 167], що можна зарахувати й до такої правової категорії, як «іноземна інвестиція».

В. Сухонос, В. Чернадчук, Т. Чернадчук наголошують, що, визначаючи правовий зміст поняття «іноземні інвестиції», варто звернути увагу на такі положення. Будь-яка інвестиція – це майно або майнові права, які є об'єктом права власності. Наступним важливим елементом правової характеристики іноземних інвестицій є те, що під іноземними інвестиціями розуміють усі майнові цінності, які дозволені для інвестування національним законодавством або міжнародними договорами відповідних держав [7, с. 156].

У сучасному розумінні «іноземні інвестиції» визначаються як об'єкти цивільних прав. Такої точки зору дотримуються такі вчені, як П. Гончаров [8], Н. Вознесенська [6, с. 169] та інші. Г. Пузанова вказує, що іноземні інвестиції – це об'єкти цивільних прав, що належать іноземному інвестору, які не вилучені й не обмежені в обігу на території приймаючої держави [9, с. 79]. Саме з таких позицій будуть розглянуті іноземні інвестиції як об'єкт адміністративно-правового регулювання.

Крім того, для подальшого дослідження необхідно вказати, що таке іноземне інвестування, поняття якого не закріплено в чинному законодавстві України. Закон України «Про інвестиційну діяльність» у ст. 2 визначає поняття інвестиційної діяльності як сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій [10].

О. Винник підкреслює, що іноземне інвестування як економіко-правова форма інвестування – це вкладення іноземним інвестором у розташовані на території України об'єкти господарської та інших видів діяльності іноземних інвестицій з метою отримання прибутку, що здійснюється в межах спеціального правового режиму, складовими якого є гарантії захисту прав і законних інтересів іноземних інвесторів, реєстрація іноземних інвестицій, надання іноземним інвесторам пільг, установлення низки обмежень тощо [11, с. 336–337].

Частково погоджуючись із О. Винник щодо визначення поняття «іноземне інвестування» та притаманних йому ознак, автор уважає, що іноземне інвестування є напрямом підприємницької діяльності іноземних інвесторів на території іноземної держави відповідно до її законодавства. Тому автор визначає іноземне інвестування як самостійну, ініціативну, систематичну на власний ризик підприємницьку діяльність іноземних інвесторів на території приймаючої держави у видах і формах, не обмежених законодавством з метою одержання прибутку або досягнення іншого соціально значимого ефекту [12, с. 66].

Іноземне інвестування як вид діяльності являє собою процес, який включає певні стадії, що регламентовані чинним законодавством: допуск іноземних інвестицій в економіку держави; здійснення діяльності на її території; припинення діяльності. Кожна зі стадій іноземного інвестування має свої особливості правового регулювання.

Отже, початковою стадією процесу іноземного інвестування є допуск іноземних інвестицій в економіку приймаючої держави. Відповідно, з метою дослідження проаналізуємо це питання.

Закон України «Про режим іноземного інвестування» є спеціальним законом, який визначає особливості режиму іноземного інвестування на території України, виходячи з цілей, принципів і положень законодавства України. Ст. 2 Закону України «Про режим іноземного інвестування» закріплює, у яких видах можуть здійснюватися іноземні інвестиції, та закріплює певні вимоги, що до них висуваються.

Аналіз чинного законодавства дає змогу виділити такі напрями адміністративно-правового регулювання допуску іно-

земних інвестицій в економіку України, які визначені чинним законодавством:

- 1) законодавчо встановлені вимоги до категорії валюти іноземної інвестиції;
- 2) порядок переміщення іноземної інвестиції через митний кордон;
- 3) порядок оформлення переміщення іноземної інвестиції через митний кордон;
- 4) порядок видачі векселів, їх облік і погашення при оформленні ввезення іноземної інвестиції як внеску в статутний капітал підприємства з іноземними інвестиціями або іноземного підприємства;
- 5) порядок зарахування іноземної інвестиції на баланс і підтвердження цього факту фіскальними органами;
- 6) державна реєстрація іноземних інвестицій;
- 7) експертиза іноземних інвестицій;
- 8) гарантії першокласних банків по деяких видах іноземних інвестицій;
- 9) підтвердження вартості згідно із законами (процедурами) країни інвестора або міжнародними торговельними звичаями тощо.

Зазначене вище є далеко не повним переліком законодавчо встановлених процедур і вимог, які мають бути виконані іноземними інвесторами при вкладенні іноземних інвестицій в об'єкти господарської діяльності на території України та які можуть бути визначені як умови допуску іноземних інвестицій в економіку держави, урегульовані нормами адміністративного законодавства.

Наявність ефективних правових умов допуску й функціонування іноземних інвестицій, як підкреслюють Г. Костюніна, М. Лівенцев, є критерієм оцінювання інвестиційного клімату приймаючої країни [13, с. 18]. З метою аналізу ефективності законодавства України, що регулює іноземне інвестування, та його вдосконалення, розглянемо міжнародно-правову практику регулювання допуску іноземних інвестицій у зарубіжних країнах.

Так, Закон Республіки Вірменія «Про іноземні інвестиції» від 31 липня 1994 р. [14] визначає іноземні інвестиції як будь-який вид майна, у тому числі фінансові кошти та інтелектуальні цінності, що вкладаються безпосередньо іноземним інвестором у сферу здійснюваної на території Республіки Вірменія підприємницької або іншої діяльності з метою одержання прибутку (доходу) або досягнення іншого корисного результату.

Ст. 3 Закону закріплює, що іноземні інвестори на території Республіки Вірменія можуть здійснювати інвестиції: а) в іноземній валюті, валютних цінностях, у національній валюті Республіки Вірменія; б) рухомим і нерухомим майном (будівлями, обладнанням та іншими матеріальними цінностями) і будь-яким пов'язаним із ними майновим правом; в) акціями, облігаціями, іншими цінними паперами, установленними законодавством Республіки Вірменія; г) у вигляді грошових вимог і права вимоги виконання зобов'язань, що має договірну цінність; д) у вигляді будь-якого права на цінність, що становить інтелектуальна власність; е) права на здійснення економічної діяльності, передбаченої законодавством або договором Республіки Вірменія, у тому числі у вигляді права на розвідку, видобуток, переробку або експлуатацію природних ресурсів; ж) у вигляді платних послуг; з) будь-якими видами інвестицій, не забороненими законодавством.

Отже, законодавство Республіки Вірменія не містить будь-яких додаткових процедур і не визначає будь-яких додаткових дій для іноземних інвесторів при вкладенні іноземних інвестицій в економіку держави.

Згідно з Інвестиційним кодексом Республіки Білорусь від 22 червня 2001 р. [15], під інвестиціями визначається будь-яке майно, включаючи кошти, цінні папери, обладнання та результати інтелектуальної діяльності, що належать інвестору на праві власності або іншому речовому праві, і майнові права, що вкладаються інвестором в об'єкти інвестиційної діяльності з метою отримання прибутку (доходу) і (чи) досягнення іншого значимого результату. Позитивним можна вважати той факт, що дія цього закону поширюється як на національних, так й іноземних інвесторів, що є підтвердженням наявності фактичного національного режиму для іноземних інвесторів.

Закон про іноземні інвестиції Республіки Болгарія від 17 травня 1991 р. [16] регулює умови та порядок інвестування, здійснюваного іноземними особами в господарську діяльність країни. Іноземні інвестиції можуть здійснюватися на території Республіки Болгарії, у тому числі в районі територіального моря, на континентальному шельфі й в особливій економічній зоні. Стосовно іноземних осіб, які здійснюють інвестиції в країну, то діє національний режим, крім тих випадків, коли зазначеним законом або міждержавним договором передбачено інше.

Ст. 4 Закону закріплює, що іноземні особи можуть здійснювати інвестиції в будь-яку господарську діяльність, не заборонену законом, при дотриманні болгарського законодавства, моралі й не повинні загрожувати здоров'ю суспільства, національній безпеці та громадському порядку.

Позитивним моментом законодавства Республіки Болгарія є те, що воно містить перелік обмежувальних для іноземних інвесторів норм. Так, Закон визначає, що іноземні особи здійснюють інвестиції в країну без дозволу, за винятком: а) інвестицій у військову промисловість, банківську і страхову діяльність; б) отримання права власності на будівлі та інших речових прав на нерухоме майно; в) надання в оренду сільськогосподарської землі й землі, що належить до лісового фонду; г) інвестицій в окремі географічні райони, установлені Радою Міністрів; д) інвестицій з метою використання територіального моря, континентального шельфу, а також особливої економічної зони; е) інвестицій в окремі галузі й види діяльності, установлені Радою Міністрів, якщо іноземна участь в об'єднаннях веде до встановлення контролю над цими об'єднаннями; ж) операцій із переведення інвестицій, здійснених з дозволу і згідно з порядком цього абзацу.

Іноземні інвестиції реєструються виходячи з установленого законом порядку для відповідного виду господарської діяльності. Так законодавство Республіки Болгарія не висуває яких-небудь додаткових умов до іноземних інвестицій, однак регламентує порядок здійснення деяких видів діяльності.

В. Соловаров зазначає [17], що доступ іноземного капіталу на бразильський ринок регулюється Законом про іноземний капітал від 03 вересня 1962 р. з урахуванням поправок [18]. Бразильське право визначає поняття «іноземний капітал» як «будь-які товари, техніку й обладнання, що поставляються на територію Бразилії без початкових витрат, виражених в іноземній валюті, з метою виробництва товарів або послуг, а також фінансові та грошові кошти, які потрапляють на територію Бразилії з метою інвестування в комерційну діяльність, за умови, що в обох випадках зазначені активи належать іноземним фізичним або юридичним особам, інкорпорованим або які мають головний підрозділ за кордоном» [19], тобто бразильське законодавство визначає, що іноземні інвестиції повинні бути виражені в іноземній валюті, при цьому не визначаючи категорію й вид валюти.

Закон Республіки Казахстан від 08 січня 2003 р. «Про інвестиції» регулює відносини, пов'язані з інвестиціями в Рес-

публіці Казахстан, та визначає правові й економічні основи стимулювання інвестицій, гарантує захист прав інвесторів при здійсненні інвестицій у Республіці Казахстан, визначає заходи державної підтримки інвестицій, порядок вирішення спорів за участі інвесторів [20]. У зазначеному законі об'єднані норми, що регулюють відносини, пов'язані з інвестиціями, і встановлено загальний правовий режим для іноземних та національних інвестицій, надавши гарантії інвесторам, що здійснюють свою діяльність у Республіці Казахстан. У Законі передусім регламентовані рівність заходів стимулювання інвестицій як для іноземних, так і для вітчизняних інвесторів, гарантії захисту прав інвесторів, порядок вирішення спорів за участі інвесторів, що загалом варто розцінити як позитивний момент.

Відповідно до чинного Закону Канади «Про іноземні інвестиції» 1985 р. (Investment Canada Act 1985) [21], процедура допуску іноземних інвестицій в економіку Канади може здійснюватися у формі: (1) повідомної процедури; (2) перевірки інвестицій на наявність «чистої вигоди» для Канади (the "net benefit" to Canada test); (3) перевірки на відсутність загроз національній безпеці (the national security test).

М. Дораєв указує, що «як випливає з самої назви, повідомна процедура не вимагає ніяких рішень державних органів і полягає в інформуванні держави про факт здійснення іноземної інвестиції...» [22, с. 34], що свідчить про відсутність якої-небудь вимоги до іноземних інвестицій при їх інвестуванні в об'єкти підприємництва на території Канади.

Згідно з данським законодавством, регулювання загального порядку інвестицій здійснюється відповідно до Закону від 23 грудня 1964 р. № 372 та Закону від 11 квітня 1988 р. № 279 із низкою поправок [23]. Уряд активно заохочує іноземні інвестиції в економіку країни, але спеціального законодавства з цієї проблеми немає. Тим самим Данія поширює національний режим для іноземних інвесторів. Іноземці можуть займатися будь-якого роду підприємницькою діяльністю за умови дотримання ними правил отримання виду на проживання й дозволу на роботу. Загалом на сьогодні немає яких-небудь обмежень для інвестицій, позик, репатріації капіталу, відсотків за депозитами, імпорту й експорту.

Закон Республіки Таджикистан «Про іноземні інвестиції в Республіці Таджикистан» від 11 грудня 1999 р. [24] визначає загальні правові, економічні та соціальні умови інвестиційної діяльності на території Республіки Таджикистан. Він спрямований на забезпечення рівного захисту прав, інтересів і майна суб'єктів інвестиційної діяльності незалежно від форм власності, на ефективне функціонування народного господарства Республіки Таджикистан в умовах ринкової економіки.

У Законі зазначено, що інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються іноземними інвесторами в виробництво товарів, виконання робіт і надання послуг, у результаті чого утворюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект. Такими цінностями можуть бути кошти, цільові банківські вклади, паї, акції та інші цінні папери; рухоме й нерухоме майно (будівлі, споруди, обладнання та інші матеріальні цінності); майнові права, що впливають з авторського права, ноу-хау, досвід та інші інтелектуальні цінності; права користування землею й іншими природними ресурсами, а також інші майнові права; інші цінності. Указаний закон не включає яких-небудь особливих умов щодо іноземних інвестицій.

Федеральний закон Російської Федерації «Про іноземні інвестиції в Російській Федерації» від 09 липня 1999 р. визначає, що іноземна інвестиція – укладення іноземного капіталу

в об'єкт підприємницької діяльності на території Російської Федерації у вигляді об'єктів цивільних прав, що належать іноземному інвесторові, якщо такі об'єкти цивільних прав не вилучені з обороту або не обмежені в обороті в Російській Федерації відповідно до федеральних законів, у тому числі грошей, цінних паперів (в іноземній валюті й валюті Російської Федерації), іншого майна, майнових прав, які мають грошову оцінку виняткових прав на результати інтелектуальної діяльності (інтелектуальну власність), а також послуг та інформації [25].

Закон Республіки Туреччина «Про прямі іноземні інвестиції» від 05 червня 2003 р. [26] визначає основні принципи залучення прямих іноземних інвестицій, забезпечення захисту прав іноземних інвесторів і приведення норм і понять інвестор та інвестиції у відповідність із нормами міжнародного права; забезпечення переходу від дозволено-схвальної системи до системи оповіщення при здійсненні прямих закордонних інвестицій і збільшення кількості прямих іноземних інвестицій шляхом установлення державної політики й зазначає, що іноземні інвестори користуються рівними з турецькими інвесторами правами, якщо протилежне не передбачено міжнародними угодами та спеціальними національними законами.

Проведений аналіз дає змогу відзначити, що більшість країн світу не мають спеціального законодавства про іноземні інвестиції, яке існує, як правило, у країнах з економікою, яка розвивається, і створюється в період реформ або нестабільності, для того щоб надати, з одного боку, спеціальний режим для іноземного капіталу й залучити його в економіку держави. Норми, які регулюють іноземні інвестиції в розвинутих країнах, переважно слугують завданню щодо контролю за інвестиційними процесами, тоді як закони в країнах здебільшого націлені на залучення додаткових коштів в економіку, що часто досягається встановленням більш преференційного податкового та іншого режиму для іноземних інвестицій, ніж для вітчизняних.

Практично всі розвинені країни (Німеччина, США, Англія тощо) не мають спеціального законодавства про іноземні інвестиції й поширюють на них загальний режим інвестування, установлений для вітчизняних інвесторів. Безумовно, певні обмеження на участь іноземного інвестора на внутрішньому ринку закріплені в кожній країні, що, як правило, пов'язані з конкретними територіями або галузями. Більше того, у більшості зарубіжних країн законодавчо не закріплені якісь додаткові умови й вимоги до іноземних інвестицій, що регламентують їх допуск на територію приймаючої держави.

Керівництво щодо режиму іноземних інвестицій Світового банку стверджує, що при визначенні механізму допуску іноземного капіталу необхідно виходити з основного положення, що рівний режим інвесторів, які діють у рівних обставинах, а також вільна конкуренція між ними є умовами для створення сприятливого інвестиційного клімату. Ніщо не може слугувати підставою для надання іноземному інвесторові більш пільгового режиму, ніж національному інвесторові за аналогічних обставин [27, с. 17].

Згідно з цим міжнародно-правовим документом, держава, застосовуючи систему допуску, зобов'язана спрощувати допуск і здійснення інвестицій національними приватними особами інших держав, а також уникати створення невинноватого складної процедури регулювання або встановлення в законі умов, виконання яких є необхідним для отримання допуску.

Кожна держава зберігає за собою право регулювати допуск іноземних приватних інвестицій. При формулюванні норм і їх застосуванні держави будуть брати до уваги наявний досвід правового регулювання, який свідчить про те, що в ок-

ремих випадках виконання вимог законодавства, сформульованих як умови для допуску іноземних інвестицій, нерідко не виправдовує себе і що найбільш ефективним рішенням проблемами правового регулювання іноземних інвестицій є відкритий доступ, можливо, в межах списку галузей, відкритих для іноземних приватних інвестицій, однак за існування списку обмеженої кількості галузей, видів діяльності, закритих для іноземних інвестицій або таких, що вимагають оцінювання умов допуску.

Висновки. Проведений аналіз законодавства України та зарубіжних країн, рекомендацій міжнародних фінансових інститутів дає змогу зробити висновок про необхідність удосконалення механізму адміністративно-правового регулювання іноземного інвестування в Україні шляхом спрощення процедури допуску іноземних інвестицій в економіку країни.

Література:

1. Бочі А. Іноземні інвестиції – донорська кров для української економіки / А. Бочі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.visnuk.com.ua/ua/print/model/pubs/id/8240>.
2. Клим О.В. Загальна характеристика адміністративно-правового регулювання підприємницької діяльності в Україні / О.В. Клим // Актуальні проблеми держави і права. – 2007. – № 35. – 512 с.
3. Курс адміністративного права України : [підручник] / [В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух, В.Д. Сущенко та ін.]. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Юрінком Інтер, 2013. – 872 с.
4. О внешнеэкономической деятельности : Закон Украины от 16 апреля 1991 г. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – Ст. 377.
5. Про режим іноземного інвестування : Закон України від 19 березня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 19. – Ст. 80.
6. Вознесенская Н.Н. Современное понятие «иностранные инвестиции» / Н.Н. Вознесенская // Закон. – 2012. – № 5. – С. 167–174.
7. Чернадчук В.Д. Основи інвестиційного права України : [навчальний посібник] / В.Д. Чернадчук, В.В. Сухонос, Т.О. Чернадчук ; за заг. ред. В.Д. Чернадчука. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Суми : ВТД «Університетська книга» ; К. : Видавничий дім «Княгиня Ольга», 2005. – 384 с.
8. Гончаров П.П. Государственное регулирование иностранных инвестиций в Российской Федерации: Административно-правовой аспект : автореф. дисс. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.14 «Административное право; финансовое право; информационное право» / П.П. Гончаров ; науч. рук. В.А. Прокошин. – М., 2003. – 26 с.
9. Пузанова Г.І. Міжнародно-правове визначення іноземної інвестиції як юридичної категорії / Г.І. Пузанова // Південноукраїнський правничий часопис. – 2009. – № 3. – С. 76–79.
10. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18 вересня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 47. – Ст. 646.
11. Вінник О.М. Інвестиційне право : [навчальний посібник] / О.М. Вінник. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К. : Правова єдність, 2009. – 616 с.
12. Пузанова Г.І. Поняття іноземного інвестування як правової категорії / Г.І. Пузанова // Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Роль та місце ОВС у розбудові демократичної правової держави», 05 березня 2015 р. – К., 2015. – 260 с.
13. Костюнина Г.М. Международная практика регулирования иностранных инвестиций : [учебное пособие] / Г.М. Костюнина, Н.Н. Ливенцев. – М. : Анкил, 2001. – 128 с.
14. Об иностранных инвестициях : Закон Республики Армения от 31 июля 1994 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.parliament.am.
15. Инвестиционный кодекс Республики Беларусь : Закон Республики Беларусь от 22 июня 2001 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ved.gov.ru/exportcountries/az/about az/laws ved az>.
16. Закон об иностранных инвестициях Республики Болгария от 17 мая 1991 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://constitutions.ru/?p=419>.
17. Соловаров В.В. Прямые иностранные инвестиции в Бразилии: государственное регулирование и способы защиты / В.В. Соловаров // Российский юридический журнал: научно-теоретический и информационно-практический журнал. – 2014. – № 3. – С. 29–35.

18. Законом об иностранном капитале Бразилии от 03 сентября 1962 г. с учетом более поздних поправок [Электронный ресурс]. – Режим доступа : Lei N 4.131/62. URL: <http://www.inpi.gov.br/images/stories/Lei4131.pdf>.
19. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : Durval de Noronha Goyos, Jr. Legal Guide: Doing Business in Brazil. 2 ed. San Paolo, 2011. P. 31.
20. Об инвестициях : Закон Республики Казахстан от 08 января 2003 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.ved.gov.ru/exportcountries/kz/about_kz/laws_ved_kz/invest_law_kz/.
21. Об иностранных инвестициях : Закон Канады 1985 г. (Investment Canada Act 1985) [Электронный ресурс]. – Режим доступа : URL [hPr://www.conlii.org/en/co/laws/stat/rsc-1985-C-28-1-st-supp/57591](http://www.conlii.org/en/co/laws/stat/rsc-1985-C-28-1-st-supp/57591).
22. Дораев М.Г. Специфика государственного регулирования прямых иностранных инвестиций в Канаде (правовые вопросы) / М.Г. Дораев // Предпринимательское право в зарубежных странах. – 2012. – № 1. – С. 33–37.
23. Закон Дании от 23 декабря 1964 г. № 372 и Закон от 11 апреля 1988 г. № 279 с рядом поправок [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=66146>.
24. Об иностранных инвестициях в Республике Таджикистан : Закон Республики Таджикистан от 11 декабря 1999 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://tajembassytm.com/investments-intj/foreign-investment>.
25. Об иностранных инвестициях в Российской Федерации : Федеральный закон Российской Федерации от 09 июля 1999 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://meganorm.ru/Data2/1/4294847/4294847207.htm>.
26. О прямых иностранных инвестициях : Закон Республики Турция от 05 июня 2003 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://muntalya.ru/turkey/laws/o-pryamyh-inostrannyh-investiciyah>.
27. Фархутдинов И.З. Иностранные инвестиции: вызов экономическому суверенитету / И.З. Фархутдинов // Московский журнал международного права. – 2008. – № 3/71. – С. 5–20.

Пузанова Г. И. Сравнительный анализ правового регулирования допуска иностранных инвестиций в экономику Украины и зарубежных стран

Аннотация. В статье исследуются вопросы правового регулирования иностранного инвестирования, процесса иностранного инвестирования и его стадии. Анализируется законодательство Украины и зарубежных стран, регулирующее процедуру допуска иностранных инвестиций в экономику принимающего государства как стадии процесса иностранного инвестирования.

Ключевые слова: иностранные инвестиции, иностранное инвестирование, инвестиционный процесс, допуск иностранных инвестиций как стадия иностранного инвестирования, правовое регулирование допуска иностранных инвестиций в экономику Украины и зарубежных стран.

Puzanova G. Comparative analysis of legal regulation of foreign investment admission in the economy of Ukraine and foreign countries

Summary. The article examines the legal regulation of foreign investment, foreign investment process and its stages. The article examines the legislation of Ukraine and foreign countries, which regulates the procedure of admission of foreign investment in the host state as a stage of foreign investing.

Key words: foreign investments, foreign investing, investment process, admission of foreign investment as a stage of foreign investing, regulation of admission of foreign investment in Ukraine and foreign countries.